

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 de setembre del 2019

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Vincent ANIÈRE, i els magistrats Srs. Carles CRUZ MORATONES i Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 28-1-2016, la representació processal de la Sra. D.P.A formulava demanda en reclamació de quantitat pel procediment ordinari contra el Sr. FX.C.B mitjançant la qual sol·licitava es dictés Sentència condemnant el darrer a satisfer la seva representada la suma de 13.550 € més els interessos legals a partir de la contesta la demanda així com la totalitat de les despeses judicials incloent els honoraris d'advocats i procurador.

II.- En data 3-3-2016, la representació processal del Sr. C contestava la demanda articulada de contrari oposant-se a les pretensions que s'hi contenien, sol·licitant es dictés sentència per la qual es desestimés íntegrament la demanda formulada tot i condemnant la part actora al pagament de les costes processals causades en la present litis, incloent dins de les mateixes els honoraris d'advocats, procurador i pèrits.

III.- Practicats els mitjans de prova proposats, i evacuats per les parts les respectives conclusions, en data 21-7-2017, el tribunal de Batlles dictava sentència, amb la següent part dispositiva:

“Primer.- Estimar de forma íntegra la demanda formulada per la representació processal de la Sra. D.P.A contra el senyor FX.C.B i condemnar aquest darrer a pagar

la suma de 13.550.- euros, majorada dels interessos legals comptadors des de la contesta la demanda, el dia 3 de març del 2016.

Segon.- Fer imposició a la part defenent de les costes judicials ocasionades, en la forma prevista al IV. CONSIDERANT de la present resolució judicial”.

IV.- Contra aquesta resolució s'alça la representació processal del Sr. C, i mitjançant escrit de conclusions de 17-1-2018 interessa la seva revocació i que en el seu lloc, es dicti sentència desestimant íntegrament la demanda formulada de contrari tot i condemnant la Sra. P al pagament de la totalitat de les costes del litigi d'ambdues instàncies, amb expressa inclusió dins de les mateixes, dels honoraris d'advocat, procurador i pèrit.

La representació processal de la Sra. P interessa la desestimació del recurs articulat i la íntegra confirmació de la sentència recorreguda.

V.- Per Aute de 2-7-2019 es donava lloc a la pretensió probatòria adduïda per la representació processal del Sr. C en el seu escrit de conclusions, i consistent en que es practiqués un complement a la prova IV.- Documental consistent en trametre un ofici la societat C, SA a fi que indiqui si durant els anys 2008/2009 i/o 2009/2010 va llogar a la mercantil H G, SL un local comercial a l'indret anomenat N, local que hauria estat destinat una per a botiga i altra part el lloguer de bicicletes i reparació de les mateixes.

Comunicada el resultat de la prova practicada les parts, aquestes s'han pronunciat al seu respecte mitjançant sengles escrits del 29 de juliol del 2019.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Jaume TOR PORTA.

FONAMENTS DE DRET

I.- La representació processal de la Sra. P articula una pretensió condemnatòria contra el Sr. C a alçada de la suma de 13.550.- € més els interessos i la totalitat de les costes. Segons relata en el seu escrit rector, aquesta suma deriva de l'incompliment parcial dels termes d'un reconeixement de deute atorgat amb el mandat en data 13-11-2012 subsegüent al préstec que li havia estat atorgat el 30-11-2009 per 20.000.- €.

La representació processal del Sr. C negava que aquest hagués mai signat el reconeixement de deute en que la contrapart fonamentava la seva reclamació. Quant als 20.000.- € relatats per la Sra. P negava que es tractés d'un préstec referint que en realitat es tractava de l'aportació efectuada per la mateixa

en el negoci que ambdues parts tenien a N anomenat BP. Quant als pagaments per 450.- € mensuals que la contrapart acreditava negava que corresponguessin a l'amortització d'un préstec. Amb aquesta finalitat referia que els litigants havien mantingut una relació sentimental fruit de la qual tenien una filla menor. Que en intervenir el trencament de la convivència i malgrat establir-se una modalitat de custòdia compartida, el pare va col·laborar mensualment amb la quantitat indicada per tal de que la mare pogués continuar vivint en el domicili que la parella havia ocupat evitant així un trasbals per a la menor. Finalment referia que aquesta col·laboració s'havia mantingut fins que la mare va refer la seva vida sentimental i es va traslladar a viure a altre indret.

La Sentència dictada pel Tribunal de Batlles estima íntegrament la demanda, i és contra aquesta decisió que la representació processal del Sr. C s'alça amb fonament als següents motius de greuge.

II.- Considera que el Tribunal a quo donava ple valor probatori a la prova efectuada pel pèrit cal·ligràfic, malgrat les conclusions que el mateix assolia eren absolutament errades. Insistia en que el seu representat mai havia signat el reconeixement del deute aportat de contrari, i que de les diferents signatures del Sr. C que obraven en els autes, cap d'elles s'assemblava amb aquella que figurava en el document indicat sense que fos necessari ser un expert per a constatar-ho. En tot cas indicava que ni el pèrit judicial ni tampoc el Tribunal havien valorat que el Sr. C era esquerrà i tampoc es precisava quina era la pressió de la signatura dubtosa o de la resta, o la inclinació de la signatura. Insistia que a simple vista es constataba com la signatura dubtosa no era coincident amb altres que figuraven en les actuacions: aquestes presentaven una inclinació vers la dreta amb unes lletres estretes i no tant rodones i que la única signatura que no presentava una inclinació vers la dreta corresponia a la signatura dubtosa. Afegia ensems que ni les lletres "V" ni "A" que figuraven en la signatura resultaven coincidents amb aquelles que apareix en la resta de signatures: la "V" que figura en la signatura dubtosa no era inclinada el que era impossible per un esquerrà. Quant a la "A" aquesta era ample i arrodonida mentre que per la resta de signatures aquesta era més estreta, allargada i sobretot presentava una inclinació cap a la dreta. En conseqüència considera que el Tribunal s'havia limitat a donar ple valor probatori a l'informe pericial quan existien elements que a simple vista permetien concloure que la signatura dubtosa era absolutament diferent de la resta de signatures del demandat.

D'altra part també considerava que el fet de no figurar la Sra. P com a titular d'un negoci no significava que no hi pogués participar. En tot cas recordava que la Sra. P era funcionària i no podia tenir inscrit al seu nom cap negoci ni societat. D'altra part recordava que res impedia ser titular real d'un negoci sense ser-ho des d'una perspectiva formal. Referia que el fet d'haver demanat un

préstec bancari a Banc Sabadell era totalment congruent amb el fet de participar en un negoci amb la seva parella, i l'incongruent seria que la mateixa, sense participar en aquest negoci, hagués demanat un préstec quan el Sr. C ho podia fer sense cap problema. En tot cas insistia que els pagaments realitzats a alçada de 450.- € mensuals corresponien a una ajuda que realitzava a la demandant.

III.- En relació al primer motiu del recurs, aquest passa per analitzar el treball pericial realitzat pel Dr. E i la valoració que del mateix era realitzat pel Tribunal de Batlles.

A partir de la Sentència STJC 271/15 hem vingut pronunciant-nos de manera reiterada en relació a la prova pericial. De manera molt recent en la Sentència de 30-7-2019 (TSJC-316/2017) recordàvem *“que a) la prova pericial no és vinculant per al Jutge, que pot apreciar-la lliurement ; b) quant al dictamen pericial no acredita de manera irrefutable un fet, sinó més aviat el judici personal de qui l’emet, c) es pot afirmar que els pèrits no subministren al Jutge la seva decisió sinó que la il·lustren sobre les circumstàncies del cas i li donen una opinió, però aquest pot arribar a consideracions diverses, d) si bé el jutge ha d’indicar les raons per les quals no accepta els arguments especialitzats aportats pel pèrit i perquè estima incoherents i il·lògiques les seves explicacions; e) sent evident que el jutge no pot incórrer en l’arbitrarietat, haurà de motivar la seva decisió quan aquesta resulti contrària al dictamen pericial, sobretot, quan es decideixi per una de les alternatives de les diverses que hi hagi, i encara més, si és la minoritària i quan es decideixi per un dels dictàmens contradictoris optant pel que li resulti més convenient i objectiu; f) queda, en canvi, dispensat de justificar el seu rebuig quan el dictamen tampoc doni les raons del resultat al qual arribi.*

Quant a l’eficàcia probatòria de la prova pericial, la doctrina de la Sala ja ha indicat, de manera reiterada, que la força probatòria dels dictàmens pericials rau essencialment, no en les seves afirmacions, ni en la condició, categoria o nombre dels seus autors, sinó en la seva major o menor fonamentació i raó de ciència. Per això cal considerar com a prevalents, en principi, aquelles afirmacions o conclusions que estan dotades d’una superior explicació racional, sense oblidar altres criteris auxiliars, com el de la majoria coincident o el de l’allunyament a l’interès de les parts.

En definitiva, la prova pericial ha de ser apreciada pel jutge segons les regles de la sana crítica, sense estar obligat a subjectar-se al dictamen, i com que les indicades regles no estan previstes en cap norma valorativa de prova, això equival, en la majoria dels casos, a declarar la lliure valoració d’aquest mitjà probatori, sense que sigui permesa una impugnació oberta i lliure de l’activitat apreciativa, llevat que el procés deductiu realitzat xoqui d’una manera evident i manifesta amb el raciocini humà o pot arribar-se a un resultat contrari a la perícia amb la valoració conjunta de les altres proves”.

Malgrat els greuges que la part articula en aquesta alçada al respecte de les conclusions del pèrit judicial destacarem que aquestes darreres es troben, a criteri de la Sala, degudament fonamentades amb base a un raonament que resulta lògic i coherent. En efecte, en el seu informe provisional el pèrit judicial afirma que en realitzar-se la comparativa entre la signatura qüestionada (s'anomena "dubtosa" i les altres signatures admeses) constatava com no existia cap mena de signe que portés a considerar que ens trobàvem davant d'una signatura servil; que tant la morfologia del conjunt com les diferents parts de la signatura i de la rúbrica, especialment els seus moviments aeris i els indicadors de pressió, tenien suficient similitud com per afirmar, sense lloc a cap mena de dubte, que totes elles estaven fetes per la mateixa persona: el Sr. FX.C.B. En relació a les al·legacions presentades, i que es reproduïxen en aquesta alçada, el pèrit judicial s'hi pronunciava en el seu dictamen definitiu indicant: 1) que la inclinació predominant, tant en la signatura dubtosa com en les no dubtoses era molt similar, clarament cap a la dreta amb independència de que hagués estat feta amb la mà esquerra o no, i de la manera d'agafar l'estri escriptural; 2) que si bé la pressió exercitada en el document dubtós apareixia com a lleugerament inferior en relació a aquella figurant en el cos d'escriptura, havia de tenir-se present que l'estri escriptural era divers. 3) Quant a les diferències existent entre les lletres "V" i "A" destacava que els moviments aeris realitzats en les signatures eren molt similars, que la mateixa irregularitat que la part denunciava en relació a la lletra "V" també concorria en altres documents que no es qüestionaven i que en tot cas exposava que les similituds detectades entre signatures i el conjunt de detalls tècnics destacats en el treball efectuat permetien confirmar l'autoria de la signatura controvertida.

Malgrat la connotació clarament tècnica de la prova indicada i la contundència de les afirmacions del pèrit, la part recurrent en cap moment ha aportat cap mena d'element de prova que permeti contradir les manifestacions del pèrit judicial limitant-se a invocar determinades irregularitats que al seu parer presentava la signatura dubtosa i quina pertinència resultava desautoritzada pel Sr. E de manera raonada, sense que aquesta Sala tingui res a afegir al seu encertat raonament. En aquesta eventualitat, la Sentència dictada pel Tribunal de Batlles a partir del moment en que considera que el Sr. C va ser l'autor de la signatura figurant en el reconeixement de deute controvertit ha de ser confirmada en aquest punt en aquesta alçada.

El primer motiu del recurs es veurà per tant abocat a fracassar.

IV.- Pel que es refereix al segon motiu del recurs tampoc el mateix pot prosperar. En efecte, la consideració que la remesa de 20.000.- € corresponia a una participació de la Sra. P en la societat del Sr. C exigia la prova de l'existència

d'una affectio societatis entre ells en el sentit esmentat, amb el benentès que era el demandat qui ostentava la càrrega probatòria de les seves afirmacions en mèrits de la regla "ei incumbit probatio qui dicit non qui negat".

Cap prova però ha estat incorporada que permeti entreveure que els litigants esdevenien socis en el negoci regentat pel Sr. C, i en conseqüència de cap de les maneres es pot considerar que la suma de 20.000.- € de constant referència remesa per la Sra. P suposava la seva participació en el negoci de constant referència. En conseqüència tampoc aquest motiu del recurs podrà prosperar.

V.- En mèrits del principi del venciment objectiu, escau imposar a la part recurrent les costes ocasionades en aquesta alçada inclosos els honoraris d'advocat i de procurador de la part apel·lada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal del Sr. FX.C.B contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 21-9-2017 que confirmem íntegrament, imposant a la part recurrent les costes ocasionades en aquesta alçada que inclouran els honoraris d'advocat i de procurador de la part apel·lada.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-